

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО**

Кафедра обліку і оподаткування

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. декана факультету економіки та бізнесу
д. держ. упр., доц. Ганна ОРТИНА

«3» 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної практики

«Вступ до фаху»

для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

освітнього ступеню *«Бакалавр»*

зі спеціальності 071 *«Облік і оподаткування»*

освітньо-професійної програми *«Облік і оподаткування»*

Мелітополь 2020 р.

Робоча програма навчальної практики «Вступ до фаху» для студентів освітнього ступеню «Бакалавр» зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»: Мелітополь, ТДАТУ - 13 с.

Розробники: д.е.н., доц. О.Г.Сокіл

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри «Облік і оподаткування»

Протокол № 1 від «31» серпня 2020 року

Завідувач кафедри «Облік і оподаткування»

д.е.н, доцент _____ Олег СОКІЛ

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» для здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр»

Протокол № 1 від «23» вересня 2020 року

Голова, доц. _____ Анна КОСТЯКОВА

1 ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної практики	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів ECTS: 4	Галузь знань 07 Управління та адміністрування		
Загальна кількість годин – 120 годин	Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»	Курс	Семестр
		1 курс,	2-й
Тижневих годин: 30 год.	Ступінь вищої освіти: <u>«Бакалавр»</u>	Вид занять	Кількість годин
		Практика	120 год.
		Самостійна робота	-
		Індивідуальна робота	-
		Форма контролю: диференційований залік	

2 МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

Навчальна практика «Вступ фаху» забезпечує формування компетентностей: вміння позиціонувати бухгалтерський облік у системі економічних наук, здатність диференціювати історичні етапи розвитку облікової науки, володіння загальними основами нормативно-правового регулювання, організації та ведення бухгалтерського обліку в Україні, здатність ідентифікувати вимоги раціональної організації облікової системи підприємства, вміння інтерпретувати права, обов'язки і рівень відповідальності облікових працівників, здатність констатувати особливості професійної діяльності бухгалтера.

Метою проходження навчальної практики «Вступ до фаху» є ознайомлення студентів 1-го курсу спеціальності 071 «Облік і оподаткування» з основами майбутньої професії, формування початкового рівня знань про загальні параметри бухгалтерського обліку, його місце і роль у системі економічних відносин, з'ясування комплексу прав, обов'язків і відповідальності посадових осіб облікової служби, усвідомлення типових вимог до організації бухгалтерського обліку на підприємстві, ознайомлення з основами оподаткування.

Завдання навчальної практики:

- ознайомлення студентів спеціальності 071 «Облік і оподаткування» з особливостями професії бухгалтера;
- пріоритетною значимістю обліково-фінансової діяльності у розвитку економіки та суспільства в цілому;
- допомога першокурсникам ідентифікувати і розвивати власні здібності, які забезпечують передумови до успішної діяльності у сфері бухгалтерського обліку.

3 ВИМОГИ ДО ЗНАНЬ, УМІНЬ ТА НАВИЧОК СТУДЕНТІВ

У результаті вивчення дисципліни студент повинен *знати*:

- теоретичні основи і практичні навички для ідентифікації фахових параметрів і з'ясування особливостей професійної діяльності бухгалтера;
- розуміння специфіки нормативно-правового регулювання;
- організацію та ведення бухгалтерського обліку в Україні;
- права, обов'язків і рівня відповідальності облікових працівників;
- інтерпретації вимог раціональної організації облікової роботи на підприємстві.

У результаті проходження навчальної практики студент повинен *вміти*:

- планувати, організовувати і аналізувати власну навчальну діяльність;
- організовувати та вести пошукову та науково-дослідну роботу;
- застосувати набуті знання в практичній діяльності за фахом «Облік і оподаткування».

4 ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

Організація навчальної практики здійснюється згідно з «Положенням про проведення практик студентів ТДАТУ» та «Положення про робочу програму навчальної (виробничої) практики та методичні рекомендації до її розробки».

Підставою для проходження практики є наказ ректора. Навчальна практика «Вступ до фаху» проводиться у терміни, передбачені навчальним планом. Тривалість навчальної практики «Облік і оподаткування» відповідно до навчального плану підготовки здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» складає 4 тижня.

Організація й навчально-методичне керівництво практикою студентів здійснюється кафедрою обліку і оподаткування у навчальних аудиторіях під керівництвом викладачів даної кафедри.

Обов'язки керівника практики:

- здійснює загальну організацію практики, тобто розробляє організаційні заходи, що забезпечують її підготовку та проведення.
- здійснює контроль за проходженням практики.
- готує методичні вказівки до проведення навчальної практики студентів, робочу програму з навчальної практики, робочий зошит для роботи;
- повідомляє студентам про систему звітності з практики, забезпечує високу якість проходження практики згідно з затвердженою програмою.
- контролює забезпечення нормальних умов для проходження практики студентами на базах практики, проведення з ними обов'язкових інструктажів з охорони праці і техніки безпеки, а також виконання студентами правил внутрішнього трудового розпорядку.
- приймає заліки з практики у складі відповідної комісії.
- подає завідувачу кафедри (у деканат не пізніше 1 жовтня) письмовий звіт про проведення практики із зауваженнями та пропозиціями щодо поліпшення практичної підготовки студентів.
- готує підсумковий звіт за результатами практики.

Студент під час виробничої практики повинен:

- виконувати завдання, передбачені програмою практики та планом-графіком проходження практики;

- підпорядковуватись чинним у закладі, організації правилам внутрішнього розпорядку;
- вивчити та суворо дотримуватись правил охорони праці та виробничої санітарії;
- нести відповідальність за виконану роботу та її результати нарівні зі штатними працівниками;
- дотримуватись календарного плану проходження навчальної практики;
- надати керівнику практики письмовий звіт про виконання усіх завдань, здати та захистити звіт про практику у встановлені терміни.

Календарний графік навчальної практики наведено нижче в розрахунку на 5-денний робочий тиждень (табл. 1).

Таблиця 1

Календарний графік проходження навчальної практики

№ п/п	Назва завдань і зміст робіт	Тижні проходження практики			
		1	2	3	4
1	2	3	4	5	6
1.	Історія розвитку бухгалтерського обліку	2			
2.	Нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку в Україні	2			
3.	Облік основних господарських процесів підприємства	1	1		
4.	Права, обов'язки і відповідальність працівників облікової служби		2		
5.	Інвентаризація товарно-матеріальних цінностей		2		
6.	Основні поняття аналізу діяльності підприємств			2	
7.	Основні поняття аудиторської діяльності в сучасних умовах			2	
8.	Історія розвитку та становлення податків та податкового обліку			1	1
9.	Організація навчального процесу в університеті				2
10	Захист результатів виконання завдань практики				2
Всього днів		5	5	5	5

5 ПРОГРАМА (ЗМІСТ) НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Тема 1. Історія розвитку бухгалтерського обліку.

Передумови виникнення та хронологія розвитку бухгалтерського обліку. Облікова система Стародавнього Єгипту. Розвиток обліку у Стародавньому Вавилоні. Зародження обліку в Персії та Індії. Особливості ведення обліку в Стародавньому Китаї. Облік в античному світі. Світові моделі бухгалтерського обліку.

Тема 2. Нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку в Україні.

Правові основи і методологія бухгалтерського обліку. Організація бухгалтерського обліку. Державне регулювання і управління бухгалтерським обліком. ЗУ «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні». План рахунків бухгалтерського обліку. Подвійний запис, його суть і значення. Загальні положення національних стандартів бухгалтерського обліку. Звітність підприємства.

Тема 3 Облік основних господарських процесів підприємства

Дослідити схему обліку процесу постачання. Дослідити схему обліку процесу виробництва. Дослідити схему обліку процесу реалізації

Тема 4. Права, обов'язки і відповідальність працівників облікової служби

Організація облікового процесу на підприємствах. Відображення облікової інформації в носіях облікової інформації. Організація документообігу облікового процесу. Організаційна побудова бухгалтерії. Організація праці персоналу бухгалтерії. Права та обов'язки бухгалтера. Відповідальність працівників бухгалтерії.

Тема 5. Інвентаризація товарно-матеріальних цінностей.

Нормативні документи, що регулюють процес проведення інвентаризації. Організація інвентаризаційного процесу на підприємстві як способу первинного спостереження і контролю за збереженням майна підприємства. Роль і значення інвентаризації, види інвентаризацій. Порядок проведення

інвентаризацій та її документальне оформлення, а також виведення та відображення її результатів.

Тема 6. Основні поняття аналізу діяльності підприємств.

Основні поняття та роль економічного аналізу в ринкових відносинах. Історія та перспективи розвитку економічного аналізу. Функції і значення економічного аналізу. Методи економічного аналізу. Аналіз господарської діяльності суб'єкта господарювання.

Тема 7. Основні поняття аудиторської діяльності в сучасних умовах.

Історія розвитку аудиту. Передумови виникнення аудиту. Сутність і предмет аудиту. Регулювання аудиторської діяльності та її інформаційне забезпечення. Методи аудиту фінансової звітності та критерії її оцінювання. Теоретичні аспекти аудиту фінансової звітності.

Тема 8. Історія розвитку та становлення податків та податкового обліку

Податки в країнах світу. Податки за часів Київської Русі. Становлення та розвиток податків в Україні

Тема 9. Організація навчального процесу в університеті.

Загальна організація навчального процесу . Сутність ступеневої системи підготовки фахівців. Зміст і структура навчального часу студента. Форми організації навчання у вищому навчальному закладі Технологія оцінювання знань в університеті

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час проведення навчальної практики з метою активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів при виконанні програми використовуються такі методи навчання, як: методи діалогу, дискусійне обговорення проблемних питань, проведення досліджень, аналізу, складання графічних схем, таблиць EXCEL, робота в малих групах, презентації Power Point, самостійна робота з рекомендованою літературою та джерелами Інтернет тощо.

7. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Порядок отримання диференційованого заліку.

Студенти звітують про виконання програми в останній робочий день навчальної практики.

Форма звітності студента за практику – це подання письмового звіту на рецензування керівнику практики від навчального закладу. До письмового звіту додаються виконані реферати та таблиці.

По закінченні навчальної практики з дисциплін «Вступ до фаху» студентам виставляють оцінки за результатами перевірки звітної документації і особистого спостереження викладача під час практики. За необхідності з окремими студентами проводиться співбесіда з питань виконання програми практики.

Підведення підсумків практики оцінюється диференційованим заліком.

Перелік питань, що виносяться на залік.

1. Встановлення передумов становлення і характеристик етапів розвитку бухгалтерського обліку і аудиту.
2. Позичування бухгалтерського обліку в системі економічних відносин.
3. Нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку і аудиту в Україні.
4. Реформування бухгалтерського обліку в Україні й інтеграція в європейські економічні відносини.
5. Організація бухгалтерського обліку відповідно до вимог законодавчо-нормативних актів.
6. Основні положення Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні».
7. План рахунків бухгалтерського обліку.
8. Положення національних стандартів бухгалтерського обліку.
9. Бухгалтерська (фінансова) звітність підприємств, установ, організацій.

10. Права, обов'язки і відповідальність працівників облікової служби.

11. Організаційне, правове і технічне забезпечення ведення бухгалтерського обліку.

12. Еволюція та організація аудиту в Україні.

Методика оцінювання та розподіл балів, що присвоюються студентам

Після завершення строків практики студенти докладають про виконання програми практики. Форма звітності - надання складеного звіту, оцінений та підписаний керівником практики від кафедри.

Підсумки практики підводяться в процесі складання студентом заліку комісії, яка призначається завідувачем кафедри. Результати складання заліку з практики заносяться в список-відомість навчальної практики, проставляються в заліковій книжці.

Керівник практики інформує кафедру щодо фактичних термінів початку й закінчення практики студентами, про їх дисципліну, стан охорони праці на базі практики та з інших питань організації чи проведення практики.

Загальне оцінювання роботи студентів здійснюється шкалою ECTS (табл.3).

Таблиця 3

Структура диференційованого заліку з навчальної практики

Види робіт	Форма звітності	Кількість балів
Інструктажу з порядку проходження практики та з охорони праці і безпеки життєдіяльності. Отримання звітної та методичної документації. Підготовка та оформлення звіту із проходження практики. Робота із літературою, пошук матеріалів до звіту та індивідуальному завданню.	Журнал інструктажу з питань охорони праці.	0-10
<i>Проходження практики та написання звіту:</i>		50-60
- присутність студента відповідно до розкладу проходження практики	Журнал обліку присутності студента	10

- ритмічність роботи під час практики у відповідності до календарного плану	Календарний план. Робочий зошит із проходження практики	5-15
- відповідність звіту щодо вимог оформлення звіту з навчальної практики	Робочий зошит із проходження практики	5-20
- правильність виконання завдання	Робочий зошит із проходження практики	5-15
<i>Захист навчальної практики</i>	Робочий зошит із проходження практики	20-30
<i>Всього балів</i>		100

Переведення підсумкової оцінки академічної успішності в балах до показників за державною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) та до шкали оцінювання, що прийнята в ECTS представлено в таблиці 4.

Таблиця 4

Шкала оцінювання проходження студентами навчальної практики

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Порядок підведення підсумків практики

Оцінка за практику вноситься в список - відомість навчальної практики і в залікову книжку студента. Записи і підпис з навчальної практики здійснює викладач – керівник (и) практики.

Члени комісії ставлять свої підписи тільки на титульному аркуші практики та у відомостях. Відомості робляться у 2 примірниках. Перший залишається на кафедрі, другий надається у деканат.

Студент, який не виконав програму практики і отримав незадовільну оцінку при складанні заліку, направляється на практику повторно в періоду навчального семестру або канікул.

Студент, який в останнє не отримав задовільну оцінку з практики в комісії, відраховується з університету.

За підсумком практики викладач – керівник (и) практики складає звіт. Звіт по практиці має наступну структуру:

- Титульний аркуш;
- Вступ (де вказується відповідно яких документів проводилась практика);
- Основна частина (де стисло вказується яким чином і з ким проводилась практика, місця проведення практики, контроль проходження практики, дані результатів практики зведених у таблицю, їх аналіз);
- Висновки та пропозиції;
- Додаток до звіту (список - відомість навчальної або виробничої практики);
- Звіт підписується викладачем – керівником практики від кафедри.

Підсумки навчальної практики обговорюються на засіданні кафедри, підсумкових конференціях студентів з практики, а загальні підсумки - на засіданнях ректорату, деканатів, Вченій раді університету, факультетах.

9. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Робоча програма з проведення навчальної практики.
2. Методичні вказівки до проведення навчальної практики.
3. Робочий зошит з навчальної практики.
4. Посібники, підручники відповідно професійних компетенцій.

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Білоусько В. С., Беленкова М. І. Теорія бухгалтерського обліку: Навч. посібник / За ред. В. С. Білоуська. 2-ге вид. Київ: Мета, 2015, 241 с.
2. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник для студентів вузів спеціальності 7.050106 “Облік і аудит” I Вид. 2-е, доп. і перероб. - Житомир: ЖІТІ, 2014. - 640 с.
3. Економічний аналіз Навчальний посібник / За ред. Проф. Ф.Ф Бутинця. – Житомир. ПП "Рута", 2013. – 680 с.
4. Економічний аналіз: підручник / Г. І. Кіндрацька та ін. - 3-тє вид.,
5. Ковальчук Т. М. Теорія економічного аналізу: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Т. М. Ковальчук. - Чернівці : Рута, 2011. - 543 с.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Навчально-інформаційний портал ТДАТУ <http://nip.tsatu.edu.ua>
2. Наукова бібліотека ТДАТУ <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>
3. Методичний кабінет кафедри обліку і оподаткування.
4. Internet.